

Kirjoita jokaiseen paperiin oma nimi, oppilasnumero, tutkinto-ohjelma, kurssikoodi ja kurssin nimi, päivämäärä, sali, palauttamiesi paperien lukumäärä sekä *allekirjoituksesi*. Numeroi palauttamasi paperit juoksevalla numeroinnilla. Tentissä ei saa käyttää mitään ylimääräisiä apuvälineitä.

1) Kymmenen kysymystä (10 x 1 p + 1 p)

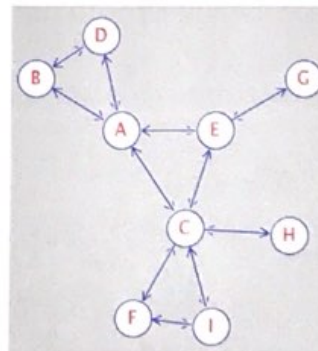
Tämä tehtävä on *tentin pakollinen osa*, josta on saatava vähintään 5p/10p, jotta loput tentistä tarkistetaan. Tämä tehtävä ei kuitenkaan yksistään riitä tentin läpäisyyn. Toisaalta viiteen pisteeseen ei edellytetä "täysin oikeaa vastausta" vaan oleellista on, että pystyt osoittamaan *ymmärtäneesi* tehtävän *koodin toiminnan*. Käytä siis aikaa perustelujen miettimiseen ja esittämiseen. Viittaa perusteluissa ohjelmakoodin rivinumeroihin, jos mahdollista.

Alla on annettu kaksi verkon läpikäyntialgoritmia (DFS1 ja DFS2). Lue ensin kaikki kysymyskohdat vastaamatta niihin ja sen jälkeen *tutustu annettuihin koodinpätkiin erittäin huolella*. Vastaa tämän jälkeen kaikkiin kysymyksiin. Huomaa, että kaikissa kysymyksissä viitataan alla oleviin algoritmeihin ja, että vastaukset tulee perustella hyvin, eli *pisteet tulevat vain perusteluista!*

```
1 Algorithm DFS1(G, u)
2   visited[u] ← true
3   for each v ∈ Adj[u] do
4     if visited[v] == false then
5       DFS1(G, v)
6   finished[u] ← true
7
8
9
10
```

```
11 Algorithm DFS2(G, u)
12   Stack.push(u)
13   visited[u] ← true
14   while ( Stack not empty )
15     u = Stack.pop()
16     for each v ∈ Adj[u] do
17       if visited[v] == false then
18         visited[v] ← true
19         Stack.push(v)
20   finished[u] ← true
```

- a) Koodiriveillä 3 ja 16: $\text{each } v \in \text{Adj}[u]$ tarkoittaa kaikkia niitä solmuja v , jotka ovat solmun u naapureita. Miten toteuttaisit tietorakenteen Adj ? Miksi?
- b) Anna esimerkki em. tietorakenteesta kuvan verkon tapauksessa. Esitä tietorakenne siten, että siinä näkyy kaikkien solmujen vierussolmut ja niiden järjestys.
- c) Selitä DFS1:n toiminta sanallisesti (ilman esimerkkiä). Huom! Pyri selittämään miten algoritmi toimii yleisesti. Älä selitä koodia rivi riviltä.
- d) Selitä nyt DFS2:n toiminta sanallisesti. Miten se eroaa edellisestä?
- e) Anna esimerkki, kun DFS1 vierailee kuvan verkon solmuissa lähtien solmusta A. Ilmoita missä järjestyksessä solmu merkitään sekä *visited* että *finished* -lipuilla algoritmin suorituksen edetessä.
- f) Anna esimerkki, kun DFS2 vierailee kuvan verkon solmuissa lähtien solmusta A. Ilmoita pinon *Stack* sisältö aina kun algoritmissa tullaan riville 14. Alleviivaa lisäksi solmu, joka poistetaan pinosta rivillä 15.
- g) Perustelee pitääkö väite paikkansa vai ei: DFS1 tuottaa saman läpikäyntijärjestyksen kuin DFS2.
- h) Perustelee pitääkö väite paikkansa vai ei: DFS1 on tehokkaampi kuin DFS2.
- i) Algoritmi DFS1 käyttää *for*-silmukkaa. Voitaisiinko se korvata jollakin toisella silmukalla? Perustelee joko miksi ei tai anna esimerkki miten (kirjoita algoritmi uusiksi).
- j) Algoritmi DFS2 käyttää *pinoa* (stack) apurakenteenaan. Mikä olisi solmujen läpikäyntijärjestys, jos se korvattaisiin *jonolla*?
- Bonustehtävä:**
- k) Pohdi ja vertaile algoritmien DFS1 ja DFS2 muistinkäyttöä.

2) Terminologiaa (2 p + 2 p + 2 p + 2 p + 2 p)

Määrittele seuraavat käsitteet (5 x 1p). Anna jokaisesta myös esimerkki (5 x 1p).

- a) Abstrakti tietotyyppi (ADT, Abstract Data Type)
- b) Algoritmi (Algorithm)
- c) Binääripuu (Binary tree)
- d) Binäärihaku (Binary search)
- e) Stabiili järjestämismenetelmä (Stable sorting method)

3) Prioriteettijonot (2 p + 2 p + 3 p + 3 p)

a) Määrittele käsite *prioriteettijono* (*priority queue*).

b) Mainitse nimeltä jokin algoritmi, joka käyttää prioriteettijonoa aputietorakenteenaan. Selitä lyhyesti mihin ko. algoritmi sitä tarvitsee.

c) Esitä välivaiheittain miten alkiot 7, 2, 25, 1, 10, 23, 14, 20, 3, 5, 6, 15 ja 13 voidaan lisätä yksi kerrallaan alun perin tyhjään binäärihekkoon (*binary heap*). Kekohto on "isä pienempi kuin lapsensa".

d) Esitä välivaiheittain miten lineaarisessa ajassa toimiva *BuildHeap*-algoritmi (joka tunnetaan myös nimillä *FixHeap* ja *Bottom-Up Heap Construction*) toimii, jos se saa syötteenään taulukon, jossa on alkiot 7, 2, 25, 1, 10, 23, 14, 20, 3, 5, 6, 15 ja 13. Kekohto on "isä pienempi kuin lapsensa".

4) Hajautus ja hakupuut (2 p + 2 p + 4 p + 2 p)

a) Selitä hajautuksen (*hashing*) peruseriaatteet.

b) Määrittele jokin seuraavista hakurakenteista: *AVL-puu* tai *Punamusta puu* tai *2-3-4-puu*. Anna esimerkki määrittelemästäsi tietorakenteesta, jossa on **minimimäärä** solmuja ja jonka **korkeus on neljä** (4).

c) Arvioi yleisesti hakurakenteisiin liittyvien operaatioiden aikakompleksisuutta hajautusmenetelmien yhteydessä. Mitkä operaatiot ovat tehokkaampia hajautusmenetelmissä kuin esim. hakupuissa? Entä mitkä operaatiot ovat tehottomampia hajautusmenetelmissä kuin esim. hakupuissa? Pohdi sekä keskimääräistä että pahinta tapausta.

d) Arvioi hajautusmenetelmien hyviä ja huonoja puolia. Minkälaisiin sovelluksiin kurssilla esitetyt perushajautusmenetelmät soveltuvat tai eivät sovellu hyvin?